

S prevzemom 2TDK bi ogrozili projekt drugega tira

Bolj kot hrup s Plavij nekatere moti namera ministrstva za finance, da SDH prevzame podjetje 2TDK.

Kolektor CPG je s kopske strani izkopal 1300 metrov glavne cevi predora Škofije, Yapi Merkezi pa z divaške smeri 950 metrov. Skupaj morajo odkopati še 1600 metrov cevi. FOTO: Leon Vidic

Boris Suligoj

07.09.2022 ob 06:00

Čez približno teden dni bodo prebivalci Plavij spet lahko bolje spali. Tako je obljubil generalni direktor 2TDK Pavle Hevka, saj se je naročnik železniškega predora Škofije na trasi drugega tira odločil, da zaradi prevelikega hrupa samo na tem mestu ponoči začasno ustavijo dela. Toda bolj kot hrup s Plavij nekatere moti namera ministrstva za finance in SDH, da slednji prevzame

upravljanje državnega podjetja 2TDK. To bi bilo lahko usodno za gradnjo drugega tira.

Strokovno javnost, nekatere v vladi in v družbi 2TDK skrbi, kaj se bo zgodilo s statusom podjetja, ki vodi gradnjo nove proge med Divačo in Koprom. Ministrstvo za finance pod vodstvom ministra Klemna Boštjančiča je pred časom pripravilo predlog sprememb zakona o Slovenskem državnem holdingu. Predvidena je vrsta sprememb, tudi predlogov o prevzemu več podjetij pod okrilje državnega holdinga. SDH bi – kot smo že poročali – prevzel nekaj podjetij od DUTB (po njeni ukinitvi), poleg teh pa še Kobilarno Lipico, Slovenske državne gozdov, DRI in tudi 2TDK. Toda v vodstvu 2TDK in v ministrstvu za infrastrukturo imajo resne pomisleke, saj bi tak prehod upravljanja 2TDK lahko oviral uresničevanje trenutno največjega investicijskega projekta v državi.

Ministrstvo za finance bi 2TDK preneslo pod okrilje SDH.

V SDH se za tak predlog spremembe zakona sklicujejo na Ekonomski pregled za Slovenijo, ki ga je letos opravil OECD in ugotovil, da so bile nekatere večje družbe v državni lasti v zadnjih letih prenesene neposredno v državno lastništvo ali upravljanje, kar naj bi spremenilo smer preteklih reformnih prizadevanj. »OECD priporoča okrepitev korporativnega upravljanja z imenovanjem strokovnih članov nadzornega sveta, kar je tudi cilj teh sprememb, s katerimi bodo družbe 2TDK, Slovenski državni gozdovi, Holding kobilarna Lipica in DRI prešle v upravljanje SDH v skladu z določbami in akti upravljanja tega zakona, ki upošteva smernice OECD za upravljanje družb v državni lasti. S tem bo odpravljena pomanjkljivost, na katero opozarja OECD,« vztrajajo pri SDH.

V 2TDK pravijo, da bi to pomenilo resno tveganje za projekt.

V podjetju 2TDK pa so prepričani, da bi z novim načinom upravljanja državnega podjetja to podjetje resno izpostavili tveganju in povzročili vrsto zapletov z nepredvidenim izidom.

Družba 2TDK je gospodarska družba z omejeno odgovornostjo in hkrati projektna družba, ki jo je ustanovila vlada, državni zbor pa je sprejel poseben zakon, ki je dvakrat prestal preizkus na referendumu. Izključni namen te projektne družbe je, da na podlagi koncesijske pogodbe kot investitor zgradi novo progo med Divačo in Kopro in z njo gospodari. V ta izključni namen 2TDK zagotavlja sredstva iz različnih finančnih virov in skrbi za finančni inženiring. Družba izpolnjuje pogoje za notranjega izvajalca, pojasnjujejo v 2TDK in nadaljujejo, da predlagani zakon, ki so ga pripravili na finančnem ministrstvu, odpira vrsto vprašanj in povezanih tveganj. »V primeru prenosa upravljanja na SDH podjetje 2TDK najverjetneje ne bi več izpolnjevalo pogojev za notranjega izvajalca, kršilo bi zakon o drugem tiru, zakon o nekaterih koncesijskih pogodbah, uredbo o koncesiji in koncesijsko pogodbo. Posledično bi mu morala vlada odvzeti koncesijo, kar bi lahko vodilo tudi v odškodninsko odgovornost družbe 2TDK kot koncesionarja. Predlog zakona bi lahko vplival na izvajanje pogodb, izpolnjevanje predpisanih pogojev in spoštovanje rokov za dokončanje del ter črpanje sredstev EU. Projekt drugi tir je v znatni meri sofinanciran z nepovratnimi sredstvi EU, na podlagi še veljavnih pogodb, saj končni roki še niso potekli in obdobje črpanja še ni zaključeno,« opozarjajo v 2TDK, ki ga vodi Pavle Hevka.

2TDK bo veliko lažje opravil s hrupom v Plavjah

Poročali smo že o težavah Plavčanov in Škofjotov ter njihovih nočeh brez sna. Obe cevi predora gresta skozi tršo kamenino peščenjaka, in to le 30 metrov pod vasema Plavje in Zgornje Škofije. Trša kamenina povzroča težave delavcem, ki napredujejo počasneje, hkrati pa se po njej veliko bolj prenašajo vsi tresljaji. Na 2TDK so ponoči sicer prenehali minirati in so kopali samo z udarnimi kladivi, vendar je bilo razbijanje še bolj moteče. Ko so v 2TDK ugotovili, da so pripombe krajanov utemeljene, so se odločili, da za tri mesece na tem delu trase prekinejo delo v nočni izmeni med 20. in 8. uro zjutraj,

delavce turških podjetij Yapi Merkezi in Özaltin pa za tri mesece preselijo na drugo gradbišče iste proge med Divačo in Koprom.

»Če turškim delavcem ne bi omogočili nadomestnega dela, bi lahko od nas terjali 600.000 evrov odškodnine, tako pa verjamemo, da se bomo dogovorili za nižjo odškodnino. Sklenili smo, da bodo delavci Kolektorja nadaljevali kopanje s kopske smeri čez dogovorjeno polovico predora, pol dneva pa bodo Turki še zmeraj kopali iz divaške strani. Računamo, da se bo delo zavleklo za največ dva meseca, vendar bo kljub temu predor dokončan v roku (pred koncem leta 2023),« je povedal Pavle Hevka.

Kolektor CPG je s kopske strani izkopal 1300 metrov glavne cevi predora Škofije, Yapi Merkezi pa z divaške smeri 950 metrov. Skupaj morajo odkopati še 1600 metrov cevi. V Kolektorju so načrtovali preboj že januarja, saj je na njihovi strani kopanje potekalo hitreje. Po sedanji upočasnitvi del pa računajo, da bo preboj dosežen marca.

Vodstvo 2TDK se bo s predstavniki Plavij sestalo danes. Predsednik sveta KS Škofije **Matjaž Čok** je povedal, da so napoved prenehanja vrtanja v nočnem času krajanje sprejeli z velikim odobravanjem, vendar se bodo na današnjem sestanku poskušali dogovoriti vsaj še o monitoringu vpliva gradnje na njihove hiše in o tehnologiji tirov, ki jih bodo položili v predor, da jih kasneje ne bi prebujali vlaki pod njihovimi hišami.